

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۶۴

شماره چاپ:

۱۸۹۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۱/۱/۱۶

نام دفاتر:

مطالعات فرهنگی

مطالعات حقوقی

مطالعات اجتماعی

مطالعات برنامه و بودجه

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۷۰۱۲۳۶۰

تاریخ انتشار:

۱۳۹۱/۲/۱۰

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح جواز عضویت بازنشستگان در فدراسیون‌ها و هیأت‌های ورزشی و

کمیته ملی المپیک»

مقدمه

کمیته ملی المپیک ایران و فدراسیون‌های ورزشی و به تبع آنها هیئت‌های ورزشی استان‌ها و انجمن‌های ورزشی طبق قانون فهرست نهادهای عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳ و الحاقیه آن مصوب ۱۳۷۶ نهادهای عمومی غیردولتی هستند و از این رو مطابق ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری دستگاه محسوب می‌شوند و مشمول قوانین مالی و تشکیلاتی و سایر قوانین جاریه و نظارتی محسوب می‌شوند. این امر باعث بروز مشکلاتی از حیث عضویت و به‌کارگیری بازنشستگان متخصص در زمینه‌های مدیریت، امور فنی و کارشناسی برای این نهادهای ورزشی گردیده است.

از سوی دیگر با توجه به زمینه‌های فرهنگی متفاوت در فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی و وجود اصل «پیش‌کسوتی» به‌عنوان فرآیندی که می‌تواند موجب تقویت و نهادینه شدن اخلاق و فرهنگ ایرانی - اسلامی شود، این ضرورت احساس می‌گردد که حضور «ریش‌سفیدان و پیش‌کسوتان» در عرصه ورزشی سهل، آسان و روان گردد. از این رو تهیه‌کنندگان طرح ضمن اینکه به مشکلات اجرایی ناشی از قوانین توجه داشته‌اند با دغدغه‌ای فرهنگی «طرح جواز عضویت بازنشستگان در فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک» را تهیه و تدوین کرده‌اند.

بررسی طرح

۱. قوانین ناظر به‌کارگیری بازنشستگان

برای به‌کارگیری بازنشستگان و نیز اعاده به خدمت آنان مواد قانونی متعددی وجود دارد که اهم آن شامل ماده (۴۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری و بند «ب» ماده (۶۵) قانون برنامه پنجم توسعه می‌باشند. در هریک از قوانین مذکور موانع و استثنائاتی برای استفاده از خدمات بازنشستگان در نظر گرفته شده است. به نحوی که اگرچه ماده (۴۱) فوق‌الذکر به‌کارگیری بازنشستگان را ممنوع کرده اما امکانی برای به‌کارگیری آنها در نظر گرفته و آن را موقوف به تصویب هیئت محترم وزیران نموده است. در ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری نیز مجوز به‌کارگیری بازنشستگان برای خدمات خاص مانند خدمات مشاوره‌ای، عضویت در کمیسیون‌ها و شوراهای و کمیته‌ها و تدریس داده شده است هر چند برای این منظور محدودیت ساعات کار به میزان حداکثر ۶۰ ساعت و یک‌سوم حقوق کارکنان مشابه در نظر گرفته است. ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری نیز اشتغال بازنشستگان را در سمت مقامات موضوع تبصره ماده (۳۲)، برای ریاست مؤسسات و شرکت‌های دولتی را مشروط به آنکه به سن بازنشستگی نرسیده باشند به‌عنوان اعاده به خدمت تلقی نموده است.

بنابراین برای بهره‌گیری از خدمات تخصصی بازنشستگان، قوانین لازم وجود دارد و برای همه حوزه‌ها و دستگاه‌ها (اعم از دستگاه‌های غیرفرهنگی و فرهنگی ورزشی) کافی و کارگشا می‌باشد. لذا از منظر حقوقی دلیلی برای ارائه طرح وجود ندارد، علاوه بر اینکه هیچ توجیه حقوقی بری طرح مزبور نیست تصویب این طرح به دلیل اینکه صرفاً مربوط به بازنشستگان در حوزه ورزش کشور است، تبعیض ناروا بوده و مغایر بند «۹» اصل سوم قانون اساسی است.

۲. ملاحظات فرهنگی

همان‌طور که گفته شد علت اصلی ارائه این طرح (هرچند در مقدمه توجیهی به آن اشاره نشده) گویا توجه به ملاحظات فرهنگی بوده است و آن ملاحظه این است که ورزش و تربیت‌بدنی در کشور ما بیش از آنکه نظیر سایر حوزه‌ها امری بوروکراتیک و اداری صرف دانسته شود، امری دارای آیین و صبغه فرهنگی و بهره‌مند از مآثر و تاریخ پهلوانی فهمیده می‌شود. به عبارت دیگر در برابر ویژگی‌های اخلاق قهرمانی که چندان نسبتی با ویژگی‌های قومی و اخلاقی ایران اسلامی ندارد، سعی می‌شود ورزش و تربیت‌بدنی در کشور ما با اخلاق پهلوانی، ریش‌سفیدی و حرمت به پیشکسوت نسبت داده شود. شاید چندان نتوان چنین وضعیت فرهنگی را به حوزه‌های دیگری چون مهندسی یا پزشکی و... تسری داد چه اینکه «پیشکسوتی» بیش از همه وصفی در خور فعالیت‌های پهلوانی است. بنابراین به نظر می‌رسد حضور ریش‌سفیدان و پیشکسوتان در رده‌های مختلف مدیریتی ورزش کشور به نهادینه شدن اخلاق و فرهنگ ایران اسلامی در ورزش کمک کند و شتاب رفتارهای بی‌ریشه و نابهنجار وارداتی که جوانان ورزشکار را نشانه رفته است، کم کند. به عبارتی ریش‌سفیدان و پیشکسوتان، مدیریت و نظم اخلاقی بهتری به سازمان ورزش کشور می‌دهند تا مجموعه‌های جوان‌تر منطبق با محدودیت‌های اداری و قانونی بر مسند نشینند.

با این حال علیرغم درستی این ملاحظه، نکته اساسی این است که قوانین موجود اجازه و امکان توجه و جاری شدن این ملاحظه را در عمل می‌دهند و نیازی به تصویب طرح جدید که مستلزم تبعیض ناروا نیز است، نمی‌باشد.

جمع‌بندی

تهیه‌کنندگان طرح به‌رغم توجه و تمرکز درست نسبت به ضرورت‌های فرهنگی و اجرایی به‌کارگیری بازنشستگان در هیئت‌های ورزشی و فدراسیون‌ها، به‌عنوان «پیش‌کسوتان و ریش‌سفیدان» عرضه ورزش، متوجه امکانات حقوقی و قانونی موجود نبوده‌اند. به عبارت دیگر به این نکته توجه نداشته‌اند که با قوانین موجود نیز رعایت ملاحظات و ضرورت‌های فرهنگی ممکن است. لذا با توجه به مجموعه قوانین موجود، به نظر می‌رسد که ارائه طرح فوق ضرورتی ندارد و تصویب آن توصیه نمی‌گردد.